

İkiz gebeliklerde Doppler ile değerlendirme

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

İkiz gebeliklerin izlenmesi neden önemlidir?

Aynı gebelik sürecinde birden fazla bebek olması çoğul gebelik olarak adlandırılır. En yaygın olarak ikiz gebelik görülür, ancak üçüz ya da nadiren daha fazla bebek de olabilir. Tekil gebeliklerle karşılaştırıldığında, ikiz gebelikler daha yüksek maternal ve fetal komplikasyon riskleriyle ilişkilidir.

Çoğul gebeliklerde dikkat edilmesi gereken parametreler nelerdir?

İkiz gebeliklerde, daha yüksek fetal komplikasyon oranları nedeniyle, daha sıkı takip ve doğum şekli ile zamanlamasının dikkatli bir şekilde planlanması gereklidir. Fetal büyümenin ultrasonla değerlendirilmesi, amniyotik sıvı hacmi ve Doppler velosimetri (bir ultrason testi) bebeklerinizdeki olası komplikasyonları belirlemek ve izlemek için temel araçlardır. Her ultrason muayenenizde bebeklerin baş, karın ve bacak boyutları ölçülerek her bebeğin ağırlığı hesaplanacak ve gebelik yaşına göre yüzdelik dilimler halinde sıralanacaktır. Ardından, uyumu değerlendirmek için her bir amniyotik sıvı kesesi ultrasonla incelenecek ve son olarak, her bir fetüsteki kan akışı değerlendirilecektir.

Doppler ultrason tam olarak nedir?

Doppler ultrason, hem sizin hem de bebeğinizin damarlarındaki kan akışını ölçmek için ultrasonla aynı anda ve aynı ekipmanla gerçekleştirilen ağrısız ve invaziv olmayan bir tekniktir. Muayene sırasında, incelenen damar veya kapakçıktaki kan akışı nedeniyle ultrason makinesinden çıkan sesler dışında normal bir ultrasondan hiçbir farkı bulunmamaktadır. Doppler ultrason, damar içinde hareketli olan kırmızı kan hücrelerinden yansıyan ses dalgalarını ölçerek çalışır. Bu, Doppler etkisi olarak bilinir. Test, her bebeğin göbek kordonunda, beyinde, karaciğerinde ve kalbinde bulunan temel damarlar incelenerek gerçekleştirilir. Doppler ultrason sırasında, görüntüleme konusunda eğitimli bir teknisyen (sonograf) veya bir doktor, ultrason probunu cildinize bastıracak ve gerektiğinde farklı bölgeleri inceleyecektir. Muayene sırasında, Doppler örneği alınırken nefesinizi tutmanız veya hareketsiz kalmanız istenebilir.

Çoğul gebelikte Doppler ultrasonun önemi nedir?

İlk ultrason taramanızda bebeklerin plasentası kontrol edilerek, bebeklerinizin her birinin

İkiz gebeliklerde Doppler ile değerlendirme

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

kendi plasentasına sahip olup olmadığını veya bir plasentayı paylaşmış paylaşılmadığı tespit edilir. Ayrıca ultrasonda her bebeğin ayrı amniyotik kese içinde olup olmadığı veya tek bir keseyi paylaşmış paylaşılmadıkları da belirlenecektir. Çoğul gebeliklerde ortak plasenta olup olmadığını bilmek çok önemlidir çünkü tek plasentayı paylaşan bebeklerin gebelik sırasında komplikasyon yaşama riski daha yüksektir. Bu nedenle Doppler ultrason, özellikle monokoryonik (tek plasentayı paylaşan) olarak tanımlanan çoğul gebeliklerin yönetiminde kritik öneme sahiptir. Bir keseyi paylaşan bebeklerde de komplikasyon olasılığı daha yüksektir.

Patolojik durumlarda, monokoryonik ikizlerin plasentasında, fetüslerin büyümesi için gerekli besin ya da oksijen tedarikini bir ya da her iki ikiz için bozabilecek düzensiz damar bağlantıları görülebilir. Monokoryonik ikizlerde Doppler ultrasonun, fetal dolaşım bozukluklarının teşhisinde ve klinik takibinde etkili olduğu kanıtlanmıştır. Bu muayene, doktorunuzun bebeğinizin sağlığı hakkında daha fazla bilgi edinmesini sağlayarak, doğru bir tanı koymasına ve çoğul gebeliklerde doğum zamanlaması ve takibi konusunda daha iyi karar vermesine yardımcı olur.

Doppler, selektif fetal büyüme kısıtlaması, ikizden ikize transfüzyon sendromu (TTTS), ikiz anemi-polisitemi sekansı, ikiz-ters arteriyel perfüzyon sekansı ve ikizlerden birinin anne karnında ölümü dahil olmak üzere monokoryonik ikiz gebeliklerin hayatı tehdit eden komplikasyonlarında uygulanır. Özellikle, ikiz gebelikte patolojik bir tanı durumunda, Doppler değerlendirmesi ikiz anemi-polisitemi sekansı gibi spesifik durumların teşhisinde anahtar rol oynar. Ayrıca, seçici fetal büyüme geriliği, fetal anemi, ikizden ikize transfüzyon sendromu, ikiz anemi-polisitemi sekansı, ters ikiz arteriyel perfüzyon sekansı ve tek intrauterin ölüm gibi komplikasyonların ciddiyetinin derecelendirilmesinde de önemlidir.

İkiz gebeliğim için Doppler değerlendirmesini yaptırmalı mıyım?

Eğer ikiz gebeliğiniz varsa, sizin ve bebeklerinizin durumunu yakından takip etmek için ek ultrason taramaları yapılması önerilir. Komplike olmayan dikoryonik ikiz gebeliklerde, birinci trimesterde bir tarama, ikinci trimesterde detaylı bir tarama ve her dört haftada bir taramalar yapılmalıdır.

İkiz gebeliklerde Doppler ile değerlendirme

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

Komplike dikoryonik ikizler, durumun ciddiyetine bağılı olarak daha sık takip edilmelidir. Komplike olmayan monokoryonik ikizler için 16. haftadan itibaren her iki haftada bir TTTS (ikizden ikize transfüzyon sendromu) ve TAPS (ikiz anemi-polisitemi sekansı) gibi komplikasyonların erken tespiti amacıyla ultrason yapılması gerekmektedir. Komplike monokoryonik ikizlerde ise durumun ciddiyetine göre daha sık muayeneler yapılmalıdır. Örneğin, komplike olmayan dikoryonik ikiz gebeliklerde, ilk trimesterde ve yaklaşık 20. hafta civarında (ikinci trimester) ultrason görüntülemeleri yapılmalıdır. Komplike olmayan monokoryonik ikizlerde ise 16. haftadan sonra her iki haftada bir TTTS, sFGR (seçici fetal büyüme geriliği) ve TAPS tespiti için tarama yapılmalıdır.

Bebeklerimin Doppler değerlendirmesi anormal çıkarsa, bu doğumdan sonra ne anlama gelir?

Özellikle monokoryonik ikizlerde, anormal bir Doppler ultrason, fetal ölüm ve hayatta kalan ikizde nörolojik hasar riski ile ilişkilidir. Bu, genellikle hayatta kalan fetüsün kanının ölü fetüsün dolaşımına akması nedeniyle oluşan hipovolemi (kan hacmi düşüklüğü) ve akut anemi ile ilişkilidir. Ayrıca, ikizden ikize transfüzyon sendromu veya seçici fetal büyüme kısıtlaması gibi ikiz gebeliklere özgü komplikasyonlarda anormal Doppler ultrason sonuçları da mevcutsa, gebelik sırasında, doğumda ve hatta uzun vadede çeşitli sağlık sorunları riski artmaktadır. Örneğin, gebelik sırasında bebeklerin gelişiminde bozulma olasılığı daha yüksektir ve bir ya da her iki ikizin anne karnında ölme ihtimali vardır. Bu nedenle, ikiz gebeliklerin gebelik sürecinde ve doğumda çok yakından takip edilmesi ve olası komplikasyonların erken tespit edilip hızla tedavi edilmesi ısrarla önerilmektedir.

Doppler değerlendirmesinin herhangi bir riski var mıdır?

Doppler ultrasonun bilinen bir riski yoktur. Gebelik sırasında yapılmasının da güvenli olduğu düşünülmektedir.